

Kritéria hodnocení dětského divadla

strana 46 - 48

deník nejčtenější
...moje noviny zpravodajské
noviny

www.krkonosky.denik.cz/ds

Seminář k inscenacím

V neděli v podvečer se ve foyeru kina Vesmír opět sešli seminaristé, lektorský sbor a zájemci o diskusi nad shlédnutými představeními...

strana 57

**VŠIMLI
JSME SI DÍLNÝ**

strana 59

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

pondělí - 18. června

TRUTNOV 2007

číslo - 3.

ÚVODNÍK

Recitátoři včera odpoledne odjeli a tak dnešní Deník nabízí už poslední články o recitaci, obohacené o došlou poštu. V dětských stránkách najdete poslední zvláštní medvědí přílohu, která ledacos vysvětluje – a nebo zamotává? Medvěd totiž včera neuvěřitelně zlobil a Chechtáček, který si ho velmi oblíbil, ho během dne několikrát usvědčil. Neptejte se zatím jak. Poznáte sami.

Dnešní číslo přináší cenný materiál o kritériích hodnocení dětského divadla. Doufáme, že vám bude ku pomoci. Součástí jsou i platné propozice soutěže LDO ZUS a Dětské scény. Můžete porovnat. Ucelený materiál, který vychází z diplomové práce obhájené na KVD DAMU Praha v roce 2005, je doplněn ještě anketou. Škoda, že se nám tentokrát podařilo sebrat málo materiálu od dětí.

Za povšimnutí stojí dnešní dětské stránky, v nichž objevíte zvířecí deník, podepsaný nějakým Čmuchačkem. Nejde o skutečné jméno tolik skloňovaného Medvěda, na to pozor! O koho tedy jde? Jistě domyslíte sami, obzvláště pokud si všimnete, kdo jistě zvíře, patřící k redakci, nejčastěji doprovází na cestách okolím Národního domu. Mimochodem, před 24 hodinami vyplnil v restauraci zbytky od večerních jídel. Chutnala mu nejvíc rajčata a kukuřice. Ale jinak je vážně neškodný.

Zato stará Blažková opět perlí a svou letoru nezapře. A to navzdory veškerému přehlídkovému dění.

Ale zpět k obsahu našeho listu. Doporučujeme ještě hodnocení nedělních představení porotou a zápisy z diskusních klubů – recitačních i divadelních.

A také rubriku Vítejte v matrixu, ta nabízí aktuální internetové stránky, které by se vám mohly hodit a nebo souvisejí s vystupujícími soubory. Příjemné počtení!

za veškerou redakci Chropáček

Autorem fotografie na titulní straně a všech dalších fotografií v tomto čísle - pokud není uvedeno jinak - je Michal Drtina.

DNES O...

KRITÉRIÍCH HODNOCENÍ DĚTSKÉHO DIVADLA

Bylo představení dobré nebo špatné? Podle čeho to lze posoudit? Kudy vede cesta za hranice prostého „líbilo se mi – nelíbilo se mi“? O co se opírají nejrůznější poroty, když vybírají mezi představeními ta postupová? Co znamenají kritéria hodnocení pro vedoucího dětského souboru? Opět jsme se pro vás vrhli do studia odborné literatury, vyptávali se vedoucích a odborníků a nakonec, prostřednictvím ankety, i přímo některých z vás.

Pohledem Václava Klemense

Jaká kritéria jsou pro Vás nejdůležitější při posuzování dětských představení?

Pro mne je asi nejdůležitějším, aby z jeviště šlo sdělení, které patří těm, co jsou v hledišti. Tedy takové sdělení, kterému dětské aktéry rozumí a zároveň takové, které mohou a chtějí vyjadřovat. Ale pozor - nemám na mysli nějaké převratné myšlenkové obsahy! Sdělení mohou být zcela obyčejná, ale já z nich musím cítit tu opravdovost potřeby promlouvat divadlem. To je asi také nutným předpokladem tvořivosti, o kterou by mělo základně jít.

Co jako porotce tolerujete a jaká kritéria ale musí soubor Vámi hodnocený splňovat?

Rád toleruji nějakou nešikovnost ve způsobu jevištního vyjadřování, ve zvolených prostředcích atp., pokud to, co se na jevišti děje, se děje z potřeby cosi sdělovat. Na druhou stranu musím říct, že právě v těch představeních, ve kterých se hraje o něčem, co zúčastněné aktéry skutečně zajímá a vypovídá se o tom způsobem, který je baví, jsou problémy v otázce jevištních dovedností nejmenší. Bezpochyby to souvisí s tím, že i pro rozvíjení elementárních jevištních dovedností dětí je podmínkou opět to, že dítě má mít o čem vypovídat. Neboť: učím se mluvit, protože chci něco říct. Učím se jazykem divadla artikulovat to, jak vnímám svět, který mne obklopuje.

Jinak chci také říct, že posuzování dětských představení se pro mne nerozpadá na poměrování jednotlivými kritérii. Jednotlivá kritéria jsou pomocné nástroje pro ohledání toho, v jakých ohledech a zda vůbec se naplňuje smysl dětského divadla.

Myslíte si, že vedoucí souborů kritéria znají?

To opravdu nevím. I když někdy mám pocit, že je znají lépe než porotci...

Citujeme z literatury

Kritéria hodnocení soutěžní přehlídky Literárně dramatického oboru ZUS

1. Dramaturgický výběr – jeho soulad s interpretačními možnostmi a schopnostmi členů kolektivu, vhodnost a přitažlivost námětu z hlediska psychologického vývoje interpretů a formování jejich vztahu ke světu, v němž žijí.
2. Objevnost a tvořivost – ve volbě, zadání a zpracování námětu – předlohy s konkrétním kolektivem z hlediska plnění výchovně vzdělávacích cílů a studijních úkolů příslušných ročníků.
3. Bezprostřednost projevu, zaujetí a tvořivé aktivity všech zúčastněných, jejich vztahy a spolupráce.
4. Kultura osobního chování žáků i jejich pohybu a mluvy v kolektivním projevu dramatickém, přednesovém i loutkářském. Stylovost a organičnost dalších použitých výrazových prostředků (výtvarných, hudebních apod.) a celkové zvládnutí zvolené formy.
5. Citové působení na diváka a posluchače a originalita vystoupení.

Repertoár soutěže není tématicky ani žánrově omezen.

Časový limit je stanoven pro jednotlivé kategorie:

I. kategorie	5–15 minut
II. kategorie	5–30 minut
III. kategorie	10–45 minut

(Oficiální propozice pro II. soutěžní přehlídku literárně dramatického oboru - kolektivní projev dramatický, přednesový, loutkářský, 2007)

Kritéria hodnocení celostátní přehlídky dětského divadla Dětská scéna
Hodnocení vystoupení na všech stupních provádějí nejméně tříčlenné lektorské sbory (odborné poroty) jmenované pořadatelem příslušné přehlídky. Jejich členy jsou odborníci z oblasti dětského divadla, dětského loutkového divadla, dětského přednesu a dramatické výchovy doplnění o praktiky nebo teoretiky z jiných oblastí divadla. Členem každého lektorského sboru by měl být nejméně jeden odborník, který se aspoň jednou v posledních třech letech zúčastnil celé přehlídky vyššího stupně, pro niž lektorský sbor inscenaci vybírá. Centrum dětských aktivit ARTAMA na požádání tyto odborníky doporučí. Lektorský sbor hodnotí zejména:

- umělecké a výchovné hodnoty inscenace a její textové předlohy
- vybavenost dětí v souboru vzhledem k dané inscenaci
- metodu práce a tvořivý přístup vedoucího souboru
- přínos práce souboru a jeho vedoucího pro rozvíjení oboru dramatické výchovy, dětského divadla a dětského přednesu.

(Oficiální propozice přehlídky Dětská scéna, www.drama.cz)

Citujeme z literatury

„Porotce musí být vždycky otevřen smyslovým podnětům a citovým zážitkům každého představení a musí se jim úplně poddat. ... nikdy nesmí v hledišti nadřazovat svou roli hodnotitele ... nad své postavení diváka.“ (Císař, J. Práce porotce amatérského divadla, str. 22)

„... divadlo je systém – tedy jednota jednotlivostí a celků ... Chci-li poznat a analyzovat celek,

musím bezpodmínečně poznat, jak se na jeho výstavbě účastní jednotlivé komponenty. A obráceně: chci-li posoudit kvalitu každého komponentu ... musím zároveň pochopit, do jakých vztahů vstoupil a jak se podílel na tvorbě celkového významu inscenace." (Císař, J. Práce porotce amatérského divadla, str.42)

"Porota by ... měla ... zvažovat míru toho, co tvůrci inscenace unesou, aniž je to zahltlí, odradí či popudí." (Richter, L. Divadlo pro děti, letník 2005, str. 9)

Pohledem Libuše Hájkové, učitelky LDO ZUŠ Liberec

Co považuješ za důležité, když je hodnoceno tvoje představení?

Když porota hodnotí mé představení, pouštím jedním uchem tam a druhým ven věci týkající se přirozeného vývoje dětí – to, co jako pedagog vidím, že se nepovedlo, a má na to vliv ospalost, špatná nálada, puberta a jiné pedagogem neovlivnitelné jevy – když vím, že to jindy zvládnou zahrát jinak. Ale nastražím uši ve chvíli, kdy porota začne přemýšlet o problematických místech inscenace a třeba spontánně vysloví nápady, jak by to zkusili řešit oni. Pozorně si to přebírám a případně (!) s tím začnu se skupinou pracovat – tedy pokud usoudím, že to skupinu může posunout vpřed. Zajímá mě, když porota hodnotí moji práci (tedy práci pedagoga) – protože já se můžu a chci zlepšit a moji kompetenci je pak hodnocení a další směřování dětí. Prošla jsem tolika přehlídkami, že po hodnocení poroty už nepláču a nezlobím se na ně, protože vím, že taky mají soubory a taky nejsou dokonalí. Dokonalost mě nebaví.

Co v dětském divadle toleruješ a co musí sebou hodnocený soubor nutně splňovat?

Toleruji všechno (asi stárnu a dojíám se) kromě lže, falešnosti a dospěláckého kalkulu a nevkusy. Chci se dívat na DĚTI, JAK SI HRAJÍ NA..., jsou přirozené a mají mezi sebou vztahy.

Myslíš, že kritéria hodnocení dětských divadel jsou obecně známá? Znájí je vedoucí nebo se setkáváš s nepochopením, neporozuměním o čem je při hodnocení řeč?

Jak kde. Jak kdo. Někdy mi až vyrazí dech, co se po letech systematického vzdělávání vedoucích dětských divadelních souborů, učitelů LDO ZUŠ apod. (Katedra výchovné dramatiky DAMU, Ateliér dramatické výchovy JAMU, semináře ARTAMy atd.) doslýchám na okresních přehlídkách Dětské scény, ale i při tvorbě RVP LDO ZUŠ od některých kolegů. Ale pak si řeknu - stále někdo začíná (a to je fajn) a v každém věku (i to je bezva) a učený z nebe nespád (poradím, kde se dobrat informací a příště už /věřím/ bude moudřejší).

Jakou máš zkušenost s přenášením hodnotících informací od poroty k dětem? Aneb, co děláš, když se děti ptají: Tak co o nás porota říkala?

Odporně odbornou přednášku poroty upravuji dle svých výchovných a uměleckých potřeb pro soubor i jednotlivce v něm. Většinou se dovidám, co vím, že by mohlo být jinak, a kde jsou slabiny, ale i co je dobré. A přenos od poroty k souboru mi slouží k posílení tvorby a tvořivosti souboru. Nemám problémy se sdělováním příjemných i nepříjemných informací - protože nepříjemné informace se týkají hlavně mě, vedoucího souboru.

Citujeme z literatury

Máme-li hodnotit divadelní tvar, případně porovnat jednotlivé inscenace a určit jejich pořadí pro postup do vyššího kola přehlídky, stojíme před situací, kdy divadelní zákonitosti nahlížíme subjektivním pohledem.

Dramaturgie

Úkolem dramaturga dětského divadla je hledat a rozhodnout co bude soubor hrát (předloha, námět), o čem bude hrát (téma), proč o tom bude hrát (pedagogický cíl), jak o tom bude hrát (jevištní ztvárnění), a to vše uspořádat do srozumitelného a účinného celku, zapadajícího do dlouhodobé koncepce souboru. (...) Musí vždy vycházet z potřeb a zájmů dětí v souboru, stejně jako z jejich možností a schopností (věk, složení skupiny, vybavenost). (...) Ať už volí látku sám (na základě zjištěných potřeb a možností skupiny), společně s dětmi, nebo přenechá volbu čistě na dětech, vždy je zodpovědný za to, aby „uhlídal“ možnosti a nosnost zvolené látky. (...) Předpokladem pro jevištní ztvárnění předlohy je její divadelnost. Divadelnost jako smyslově názornou aktivitu obsahuje vhodná předloha ve vizuálně zajímavých a přitažlivých prvcích. (Richter, L. Praktická dramaturgie v kostce, str. 26)

Výběr látky je nutno posuzovat vzhledem:

1. k věku a možnostem dětí
2. k velikosti a složení skupiny
3. k potřebám a zájmům skupiny (ztotožnění se s předlohou)
4. k esteticko výchovné hodnotě
5. k nosnosti (poutavě téma, prostor pro dramatické jednání, potenciál divadelnosti)
6. k dlouhodobé koncepci souboru

Dramaturgicko režijní koncepce vyžaduje hodnocení z hlediska:

1. pochopení předlohy (téma, obsah sdělení)
2. úpravy textu (scénář, práce s jazykem)
3. způsobu zpracování (žánr, styl, druh divadla)
4. kompozice inscenace (přehlednost, návaznost, vývojová logika)

Režie

Hodnocení režijní práce se zaměřuje na interpretaci textu a esteticko organizační stránku inscenace (zde zahrnuje pod konceptní hledisko) a na pedagogické (metodické) hledisko.

Konceptní hledisko

1. pochopení předlohy (téma, rozkrytí významů)
2. kompozice a členění
3. forma, žánr
4. práce s jevištními prostředky a jejich vzájemná provázanost (mizanscéna, temporytmus, scénografie, hudební a zvuková složka, herecká složka)
5. srozumitelnost (znaková čitelnost)
6. invenčnost

Metodické hledisko

1. esteticko výchovný přínos pro děti
2. volba hereckých prostředků (s ohledem na vývojové psychologické aspekty)

Dětské herectví

Posuzování dětského dramatického projevu můžeme sledovat ze tří hledisek.

Technická vybavenost dětí

1. kultura a technika slovního a pohybového projevu (práce s hlasem, tělem)
2. práce s loutkou (zástupným předmětem)
3. využití hudebních (zvukových) prostředků

Vnitřní připravenost dětí

1. pochopení situace, ve které se ocitá a v níž jedná
2. zaujetí pro dění na scéně
3. míra osobního sdělení (autenticita x popisnost)
4. vzájemné vnímání a komunikace na jevišti (skupinové citění)
5. vnímání rytmu představení

Metodická práce s dětmi

1. volba hereckých prostředků s ohledem na psychické a fyzické možnosti dítěte a skupiny
2. obsazení podle věku, typu, temperamentu
3. uplatnění dětské tvořivosti
4. využití dispozic, schopností a dovedností (realizovaných, disponibilních, potenciálních)
5. výchovně estetický přínos (pedagogický a umělecký přínos a obohacení zúčastněných)

Scénografie

Hodnocení scénografické složky inscenace můžeme podle výše popsaného zaměřit na tři oblasti:

Práce s prostorem

1. vztah mezi diváckým a hereckým prostorem (kukátko, ring, aréna aj.)
2. tvar scény (čtverec, obdélník, kruh, polokruh aj.)
3. uspořádání scény (horizontální, vertikální)
4. použití světla

Práce s objekty, předměty

1. kulisy, dekorace, nábytek, jevištní stavby (materiál, barevnost, funkčnost)
 2. rekvizity (materiál, barevnost, funkčnost)
 3. loutky (druh, materiál, vzhled, technologie)
- Kostýmy, masky, líčení
1. materiál
 2. barevnost

3. funkčnost

Zvuková a hudební složka

V dětském divadle má hudební složka dvě základní funkce: pomáhá strukturování inscenace a navozování atmosféry dramatické situace. Tím přispívá k rytmizaci inscenace, k udržení temporytmu představení.

Kritéria hodnocení hudební a zvukové složky se dají shrnout do funkčního využití a esteticko výchovného hlediska.

Funkční využití hudební a zvukové složky

1. význam ve výstavbě inscenace
2. způsob využití (akustická, reprodukováná hudba)
3. začlenění interpretů živé hudby do inscenace

Esteticko výchovné hledisko - volba hudebních (zvukových) prostředků s ohledem na možnosti a potřeby dětí a skupiny.

(Rezková – Příbylová, N. Dětské divadlo a jeho hodnocení na přehlídkách, diplomová práce, DAMU, 2005, 35 – 49).

„Divadelnost je divadlo ‚minus text‘, je to určitá hustota znaků a pocitů, která se na jevišti vytváří na základě dějového nástinu, je to jistý druh univerzálního vnímání dovedností, působících na smysly, a dále gest, tónů, distancí, hmot a světél, vnímání při němž text je potlačen hojností vnějšího scénického (vizuálního) jazyka.“ (Barthes, citace podle Pavis, P. Divadelní slovník, str. 103-104)

„... jedna věc v inscenaci objektivně vyžaduje druhou: obsah vyžaduje určitý způsob práce s dějem, časem i místem, určitý žánr a s ním i druh a hloubku motivací, stavbu postav, styl pohybu, mluvy, zobrazení prostředí... a naopak. Nejsou-li tyto zákonitosti naplněny, začínají problémy v srozumitelnosti, účinnosti, logice ... inscenace.“ (Richter, L. Divadlo pro děti, letník 2005, str. 5)

Pohledem Lenky Jaborské, učitelky LDO ZUŠ Hlučín

Jaká jsou podle Vás nejdůležitější kritéria hodnocení dětského divadla?

Je to strašně těžké. Buď' budu hodnotit děti, jak jsou vybavené, jestli fungují na jevišti

– děti se na tom podílejí, ale tu zodpovědnost má režisér. Jsou to pro mě dvě věci.

U dětí by se měla hodnotit jejich vybavenost – základní je tělo a to, jak způsobem dítě mluví. Myslím si, že se děti můžou na jevišti cítit dobře jen ve chvíli, kdy pro to budou mít ty dovednosti. Hodně v tomto bojují s rodiči na zúscce – přihlásí děti do kroužku a mají pocit, že první rok budou děti hrát divadlo – u mě ale nejdou

na jeviště dřív, než mají aspoň minimální dovednosti. V osnovách ZUŠ máme dáno, že je máme herecky vybavit – takže by to na divadle mělo fungovat. A z jejich vybavenosti pak vychází jistota jejich pohybování se na jevišti, vnímání partnera, napojení se na něj...taková nějaká jevištní jistota. A potom se hodnotí ta inscenační stránka – režie, dramaturgie – to už je o zpracování a je to požadavek na nás, na vedoucí. Samozřejmě, má to být i podíl dětí, ale když je na jevišti chaos a vedoucí hrdě říká: „to je jejich,“ tak to je podle mně alibismus.

Ptali se, zaznamenali a sestavili Plecháček, Brůcháček, Hrocháček a Chropáček

že své znalosti a jistě dlouholeté zkušenosti uplatňovali v praxi. Snad každý příspěvek do diskuze zaujal posluchače, výraz odpovídal obsahu, projev přirozený, artikulace zřetelná, výstavba textu podřízena emotivnosti sdělení. Ke škatulce „porozumění textu“ nemám z patrných důvodů co dodat, celkově bych vyzdvihla originalitu a dobrý celkový dojem.

Jak vidíte, tady to přísloví nedojde uplatnění. Někdo snad namítne, že si to představuji moc jednoduše, hodnotit rozhovor podle kritérií dětské recitace, ale aspoň takto jsem se pokusila využít čas u probírání nicneříkajícího, snad i vyloudit úsměv na rtech profesionála a ujistit, že nejen děti jsou zde pod drobnohledem.

Vítězslava Šujanová

ANKETA

Ptali jsme se dospělých...

Jaká jsou podle Vás při hodnocení dětského divadla tři nejdůležitější kritéria?

Zásadním kritériem je pro mě přirozenost a vztahy dětí na jevišti – adekvátní věku a tomu, co mi chtějí sdělit. A to je hodně otázka vedení – mám radši tvorbu cestou tvořivé hry oproti režijnímu vedení. Na jevišti je to pak znát. Za druhé je to hodnota sdělení – od výběru předlohy adekvátní věku a vybavenosti dětí. Zajímá mě, jestli je to kultivuje, rozvíjí technicky i duchovně, obohacuje hráče i diváka. Aby ta věc, kterou dělají, posunovala jednotlivce, skupinu i diváka – v myšlení, v představivosti, názoru. A potom se koukám na další věci – technika, obsazení, vybavenost vedoucího v přístupu k dramaturgii, scénografii, režii a vybavenost souboru. A vybavenost neznamená poučenost. Poučený může být leckdo...(Líba)

U recitátorů: jakou vyzařuje energii, jak pracuje s hlasem a co mi chce říct, tedy sdělnost textu. (Anna a Irena)

U recitátorů: přirozenost projevu, výběr textu, sžítí se s textem. (Renata)

Míra režijního vedení, dramaturgický výběr, napojení skupiny na sebe. (Katka)

Hravost, vtip, přirozenost, pravdivost. (Vítka)

Jestli je to jejich téma, jestli je to pochopené, jestli vědí, co hrají. Vtip, přirozenost. (Petr)

Jestli věřím tomu, co se na jevišti odehrává. Nemělo by se to moc lišit od dospělého divadla. Buď' je dobré divadlo, nebo špatné. Pak je jedno, jestli hrají děti, senioři, psy a kočky... (Hana)

Pro mne jako pro diváka je důležitá spolupráce skupiny, jak na sebe děti reagují. Čitelnost pro diváka. A jestli vědí, o čem hrají, užívají si to tam. A kdybych byla porotce? Námět a způsob zpracování; to, jak to dokážou předat. (Věra)

Jevištní řeč, kostým a scéna, dramaturgie - asi proto, že jsem v tom tak vychovaná – ale každý porotce to může mít jinak. (Lukáš)

Rovnováha mezi režijní prací a tvorbou dětí – nejlépe, když to jakoby nepoznám. Objevnost – nové věci, nové náměty, nové přístupy, když vedoucí nabízí hrajícím dětem něco nového. Vizualní stránka. (Darina)

Nápaditost. Jevištní projev. Souhra na jevišti. (Hanka)

Ptali jsme se dětí...

Vyjmenuj, co všechno má hodnotit porota u dětského divadla.

Nasazení, soustředění, nevyvádění z role, vnímání se na jevišti, výběr žánru a předlohy. Ale nejdůležitější je jak si za tím ty děti stojí a jestli to umí prodat. (Bára, Lenka, Terka, Majda, Aneta)

DOŠLO POŠTOU**OČIMA NEDIVADELNÍKA**

Ano, přiznávám se, a pro vysvětlenou dodávám, že je mi milejší pozice spíše v hledišti a v roli recitátora jsem se octla naposledy na základní škole. Byl to Den matek či vánoční besídka?

Po shlednutí nabídky přehlídky v Trutnově jsem neváhala i přes svůj „handicap“ doprovodit svou sestru na Dětskou scénu 2007. Říkám si, třeba se něco dozvím. A jako absolventce pedagogické školy se zájmem spíše o hudbu by mi to mohlo přijít vhod.

Bohužel mi utekly jistě zajímavé výstupy dětí III. kategorie, ale nevádí. Jako první příležitost „přičichnout“ k divadlu jsem zvolila diskuzi pro doprovod recitátorů IV. kategorie.

Vzápětí zjišťuji, že vadí, diskutovaným tématem jsou zmeškaná vystoupení. Během pár minut je mi jasnější, co se od projevu očekává, čeho se vyvarovat, jak pomoci s výběrem textu, jaký je rozdíl mezi monologem a recitací, a mnoho užitečných rad.

Říká se, že kovářova kobyla chodí bosa. A přítomní diskuze mi snad prominou opovržlivost zahrát si na člena poroty. Pro děti jich je tu dost, tak proč ne?

Po onom rychlokurzu si troufám tvrdit, že všichni obstáli a udělují pochvalu laika,

BYLI JSME U TOHO

BESEDA LEKTORSKÉHO SBORU S RECITÁTORY II.KATEGORIE A JEJICH DOPROVODEM

Po nedělním obědě se v aule sešli recitátoři II.kategorie s lektorským sborem. Beseda nad přednášecskými výkony probíhala stejně jako v minulých dvou dnech. Vlevo dole u okna seděla Jana Procházková a Jana Křenková, vpravo dole u dveří Zuzana Jirsová a Eliška Herdová a nahoře v pravém rohu u okna Jiřina Lhotská a Jiří Pokorný. Asi dvacet minut po zahájení debaty vytvořila čtvrtý kroužek vlevo nahoře Ema Zámečnicková, které se rozpadl seminář pro doprovod recitátorů III. a IV. kategorie. Ema se stala vítanou pomocí, protože recitátorů bylo těsně pod třicet, všichni chtěli s lektory mluvit a stanovená hodina a půl byla příliš krátkým časem pro silně obsazenou kategorii. Nakonec byla i Ema na roztrhání a stejně musela být debata takřka násilně ukončena, aby lektoři stihli přeběhnout na představení souborů do „národáku“ a kina.

Co říci o besedě jako celku? Hodně se chválilo a méně vytýkalo. Lektoři byli vstřícní, ale upozorňovali na některé slabiny přednesených textů. Proto se mluvilo o někdy nepřiměřené délce textu, nevhodném dramaturgickém výběru textu, o nedostatcích v technice řeči (nejen o artikulaci, ale také o důrazu na první slabice slova a nebo na předložce), o frázování veršovaného textu (obzvláště u textů J. Žáčka), o textu vypravěče a přímé řeči postav v próze.

Lektoři se snažili mluvit věcně a přímočaře, aby nedocházelo k nedorozuměním a často oslovovali recitátory a také jejich rodiče či

pedagogy a zvali je do debaty. Často se to dařilo.

Aby ti, kteří na besedě nebyli, měli jasnější představu o způsobu hovoru nad texty, přikládám mírně upravený záznam některých rozprav.

Rozhovor 1:

Jak se ti říkalo?

Jo, dobrý.

Dovedl bys říct, co je správný přednes a k čemu má sloužit?

Abychom sdělili něco zajímavého a aby-chom pobavili.

No vidíš, a ty u toho někdy mluvíš jinak, než zní tvoje přirozená čeština. Jak ses text učil?

Přečetl jsem si ho, pak jsem se naučil tři řádky zpaměti. Pak další tři a zase. Postupně.

Učil ses to po částech a stalo se ti, že jsi recitoval po vlnkách. Ale tak přece nemluvíme.

(k vedoucí) Nemluví švihem, ale tahem, není to odlehčené.

(k recitátorovi) Je potřeba postavit se rovně, srovnat dech.

Rozhovor 2:

Ten text sis vybrala ty?

Líbil se mi.

Příště zkus hledat i jiné autory než Žáčka. Tenhle text je hodně krátký a ty v něm nemáš dost prostoru ukázat nám, co všechno umíš, říct nám svůj názor. A to nás zajímá nejvíc. Je to vlastně bajka. Jak rozumíš konci té bajky?

Že nemám tolik řešit věci, které se kolem mne dějí.

No vidíš, takhle daleko jsem ani

nepřemýšlela. Ale máš pravdu, o tom to taky je.

Rozhovor 3:

Pověz mi, tenhle text říká kluk a nebo holka?

Říká ho ten Jirka. V duchu.

A nedělalo ti to problémy? Jsi holka.

Ne, vůbec. Líbí se mi.

Co se ti na něm tak líbí?

Že je ten Jirka živý, že je aktivní. Je skoro jako já. Chovám se někdy podobně.

Četla jsi tu knížku celou?

Já ne, moc nečtu. Ale mamka mi ji celou postupně přečetla. A pak jsme z ní vybírali.

Stejně si ale myslíme, že by víc slušel klukovi. Nebo bys to mohla vyprávět jako bys byla jeho sestra. Chybí tomu odstup – dobře tomu rozumíš, dobře to znáš. Ale chce to ještě úplně přesně vědět, jaká je pozice vypravěče. Jaký je jeho názor. Zatím se to spolu pere.

Rozhovor 4:

Dost mě zaujal text, který sis vybrala. Přišel mi holčičí a když jsi ho začal vyprávět, byla jsem napjatá, co se bude dít. Jestli se ty holky udobří nebo ne. Jenže najednou byl konec. A teď jsem nevěděla, jestli jsi ráda nebo ne.

Já jsem to měla delší, ale na kraji mi řekli, abych to zkrátila.

To je možné, já jsem tam nebyla. Možná by ale bylo dobré, abys nám sem poslala celý text s vyznačeným zkrácením. Pak bychom si mohly spolu popovídat o tom zkrácení.

A za ten poslední námět se velmi přimlouvám. Dramaturgické úpravy přednesových textů občas komplikují život nám všem. Pokud by měli lektoři na všech stupních soutěže v přednesu ZUČ k ruce text v plné verzi s vyznačenými škrty, možná bychom si ušetřili mnohá nedorozumění. Chropáček

RECITOVALA II. KATEGORIE

BYLI JSME U TOHO

HRÁLI JSME SI S ... RECITÁTOŘY III. A IV. KATEGORIE

Na hřišti nad lesnickou školou přilétlo UFO a ne jen jedno. Konal se tam totiž intergalaktický kongres všech národů vesmíru. Jenže na neštěstí se tlumočnick zdržel na rozborem semináři k přednesům a tak si všichni museli vystačit se svou marťanštinou, které nikdo jiný nerozuměl, a s mimoverbálními komunikačními prostředky. A všichni se přitom museli snažit, aby ostatním vysvětlili a předvedli nejnovější vynálezy svých civilizací a přispěli tak vesmírné spolupráci a míru. A tak se nad Trutnovem neslo žvužlání, bahouání, kvačapsání a grmdloukvání, kterým účastníci vyjadřovali nadšení, úžas a jiné emoce nad nejnovějšími teleportovacími zařízeními, nad pangalaktickou wikipedií a téměř kapesním dopravním prostředkem zvaným transgalaktický byk. Při těchto odborných výkladech samozřejmě všichni používali ruce nohy, chapadla a jiné končetiny. Výměna vynálezů byla úspěšná a kolem půl třetí se všichni svorně odebrali k lesnické škole, kde měli údajně zaparkovány své kosmické talíře. Svědci ovšem tvrdí, že se cestou proměnili v recitátory III. a IV. kategorie a jejich lektory. Nedělní dílna již sice byla poznamenána odjezdy recitátorů, ale lektori vlastním nasazením vše vynahradili.

Hrocháček

SEMINÁŘ C - CESTY A INSPIRACE PRO UČITELE LDO ZUŠ

Plecháček byl tentokrát velice výkonný! Stihl hned dvě věci najednou – být na semináři C a zároveň sledovat přednes recitátorů II. kategorie. Pravda, nebyla to jeho zásluha, ale...

Seminaristé se totiž dnes zabývali výstupy Rámcového vzdělávacího programu pro individuální tvorbu, tedy pro přednes, a vydali se proto zhlédnout vystoupení recitátorů II. kategorie.

Od Ireny Konývkové dostali napsané výstupy RVP, které se předpokládají na konci prvního cyklu výuky na ZUŠ, a úkol všimnout si u recitátorů, co již v tomto věku naplňují nebo k tomu mají dobře nakročeno.

Po skončení programu se seminaristé sesedli v aule lesnické školy do debatního kroužku. (Pro ilustraci doplním, že prvních asi dvacet minut byl jejich hovor rušen radostným hlukem malých recitátorů, kteří vepředu dostávali od svých lektorů nafouknuté balóčky v podobě zvířátek a pak se neméně jásavě všichni ještě několikrát vyfotili.) Východiskem rozhovorů se stalo slovo „kultivovaně“, protože na konci prvního cyklu se mj. předpokládá, že žák „kultivovaně interpretuje“ vybraný text. „Co je pro vás kultivované?“ zeptala se Irena přítomných a ti se pak spatra nebo na příkladech zhlédnutých výstupů snažili naplnit si literu RVP konkrétním obsahem.

Na co přišli? Kultivovaně znamená například, že recitátor zvládá své tělo (postoj, gesta). Dovede pracovat s hlasem, má dobrou výslovnost. Jde při přednesu textu po myšlence, ne po čárkách. Dokáže komunikovat s publikem. Za pomoci vedoucího si vybírá text, který je pro něj vhodný (akceptuje věk, životní zkušenosti, talent).

V průběhu zaznělo mnoho příkladů z praxe, mnoho upřesnění a varování před určitými úskalími, které na učitele číhají. Mluvílo se např. o tom, jaká rizika a pozitiva to má, když si recitátor sám vybere text; jak začít pracovat na textu s malými dětmi a jak naopak se středoškoláky; jak je pro dítě těžké udržet text v tom samém napětí v průběhu celého školního roku, nebo že je třeba vybírat text, který dětem „jde naproti“.

Seminaristé využili toto dopoledne až do poslední chvíle. Jejich debata skončila až tehdy, kdy už bylo potřeba uvolnit místo recitátorům II. kategorie a jejich doprovodům pro besedu s lektorským sborem.

Plecháček

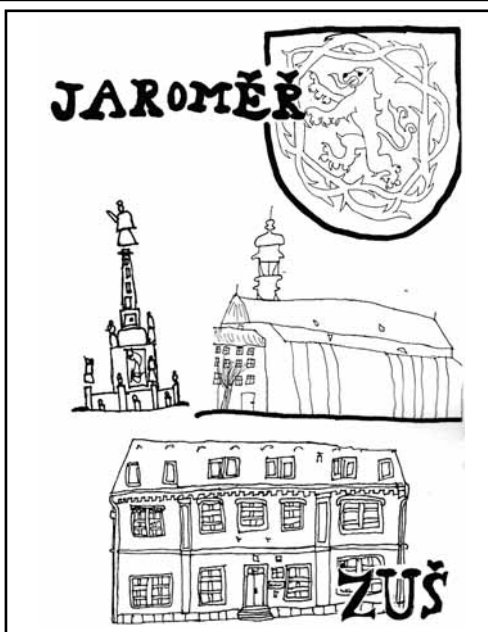

DNES HRAJÍ...

...celkem čtyři dětské soubory. Proč tedy přinášíme podrobnější informace jen o dvou z nich? Protože Moje pětka a Někdo z Jaroměře přijeli až dnes ráno a rovnou z nádraží si to namířili na jeviště, takže ani soubory vytrvale pronásledující Břucháček s nimi nemohl pohovořit a pobýt dříve než dnes ráno (tzn. bohužel po uzavření dnešního čísla). Bud'te tedy trpěliví – onen záhadný Někdo a Moje pětka se na stránkách deníku ještě objeví, a to hned zítra! Zatím vám z Jaroměře posílají pohlednici a na svá divadla vás zvou prostřednictvím plakátů a obrazového představení postav z představení.

...MOJE PĚTKA, ZUŠ JAROMĚŘ

Plakát k představení souboru Moje pětka

...NĚKDO, ZUŠ JAROMĚŘ

Postavy z představení „O Honzaj“. Autor: Jakub Maksymov

...DOHRÁLI JSME, ZUŠ UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Slovníček důležitých slov souboru Dohráli jsme

Lidi: herci, diváci, autoři, osvětlovači, zvukaři, uvaděči, trumpetisté, babičky v parku, zloději, architekti, bagristé, truhláři, faráři, děti, ředitelé, policisté, učitelé, sponzoři, no prostě lidi

Nadšení: zapálit se pro věc, hořet a nevyhořet

Nápady: myšlenky, které se dostaví v okamžiku, kdy nevíme kudy kam (anebo se nedostaví)

Spolupráce: schopnost tolerovat ostatní a přijímat jejich názory, i když nejsou tak geniální jako moje

Trumpeta: symbol všeho ostatního co nás napadlo: chuť něco dělat, trpělivost, fantazie, pokora, pracovitost, čas, místo, text, technika řeči a pohybu, radost z toho, že hraju....

Čajový dýchánek

S herci uherskohradištského představení „Z deníku Josefa K., žáka II. B“ – Kari, Matějem, Ondrou, Lukášem a Honzíkem (který ale v představení nehraje) jsem se setkala v čajovně v Trutnově na náměstí. Svěží večerní vzduch, proudící sem otevřenými dveřmi na balkón, se mísil s teplými vůněmi čajovny. Kluci si hověli v proutěných křesílkách a pokoušeli se meditoval. Pak mi ale vyprávěli o tom, jak se sem těšili, jak si to tady chtějí maximálně užít a uvol-

nit se (protože doma prý pořád pracují). Jejich hlavním cílem je sledování jiných představení a především navazování četných kontaktů. Tož jim popřejme, ať se přání splní!

Břucháček

Dohráli jsme posílají pohlednice z Trutnova

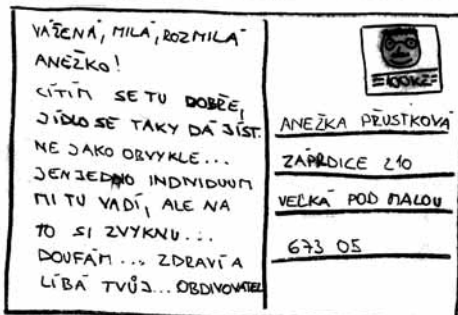
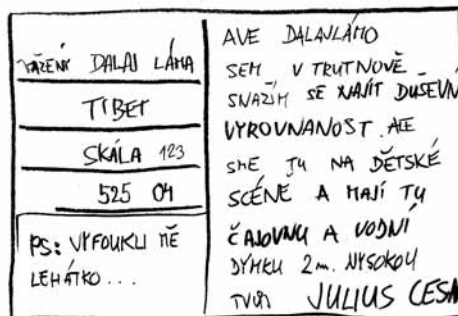
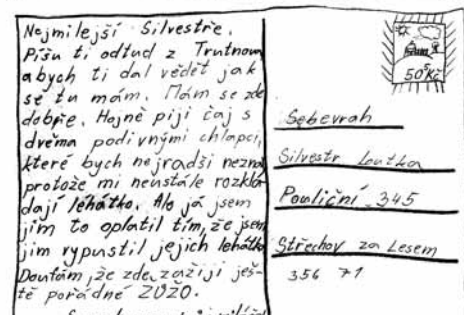
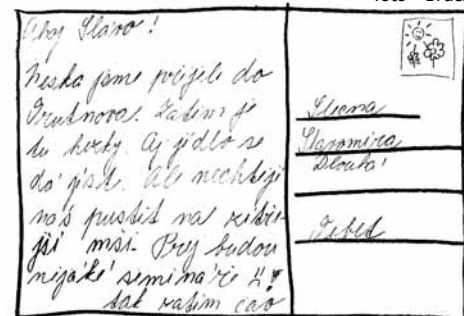

foto - Břuch

...ZUŠ VESELÍ NAD MORAVOU

TAM, KDE SE VRCHOLKY HOR DOTÝKAJÍ OBLOHY A ŘEKY
KONČÍVAJÍ V PÍSKU POUŠTĚ
TAM, KDE JE VŠUDE OBEVŠAD DALEKO A LIDÉ TOMU PŘIVYKLÍ,

PRÁVĚ TAM LEŽÍ MĚSTO
TUT-ČHEJ...

Milí čtenáři a čtenářky,

náš soubor je ze ZUŠ ve Veselí nad Moravou. Jsme jen tři děvčata. Dvě kachny a hrouda másla (dvě Kačky a Anička). Minulý rok jsme začaly společně pracovat na pohádce – Stínové divadlo pro krásnou Lin od Hany Doskočilové...

Vytváření pohádky jsme si moc užívaly, ale nastaly také problémy. Jak udělat stínohru? Naše zkušenosti s ní byly nulové. Začínaly jsme úplně primitivně. Natáhly jsme plátno, za něj postavily svíčky a na špejích upevněné loutky jsme vodily za plátnem...

Svíčky byly pro mě a pro Aničku velkým lákadlem. Namáčely jsme v horkém vosku prsty a dělaly z něj různé voskové figurky. Občas jsme zapomínaly hrát. Bohužel nám taky ohořívaly špejle, na kterých byly loutky upevněné a jednou dokonce chytlo i plátno. Když se podařilo vypálit do podlahy kruhy, Vít'a (naše učitelka LDO) rozhodla: „Ne, svíčky určitě ne. Ještě byste něco podpálily. Musíme to zkusit s něčím jiným...”

Na další zkoušce jsme už hrály s reflektorem. Smutně jsme konstatovaly, že už si nemůžeme dělat voskové figurky. Od té doby se naše zábava výrazně snížila, ale kvalita stínohry stoupala nahoru. Bylo to také tím, že výtvarně nadaná Kačka udělala překrásné loutky...

Pohádku jsme úspěšně dokončily. Bohužel až na konci školního roku. Nebylo už komu a kdy ji předvést. Zahrály jsme si ji jen vzájemně na prázdninových oslavách narozenin. Nic víc!

O to větší bylo naše nadšení, když za námi Vít'a přišla s novinou: „Holky, pojedeme do Brna na Dětskou scénu.“ S chutí jsme začaly znovu zkoušet...

V Brně v Lužánkách bylo velice příjemná atmosféra. Pořadatelé se o nás pěkně starali a úžasným zpestřením byly studentky vysokých škol. Vtipně uváděly každé představení. Jejich vláček vždycky pomyslně přivezl jedno představení z různých koutů jihomoravského kraje. Jedno představení, jedna studentka, jeden vagon. Vláček se pomalu rozrůstal a nám bylo jasné, že na konci soutěže vypraví jeden vagon do Trutnova. S napětím jsme očekávaly, které představení porota vybere...

Porotci byli velice milí a sympatičtí, ale když vyhlásili vítěze: „Na prvním místě je soubor ze ZUŠ ve Veselí nad Moravou...“, naše

sympatie k nim stonásobně vzrostly.

Vůbec jsme si nemyslely, že máme šanci na úspěch. Prostě jsme se zkusily a ono to vyšlo. Byly jsme šťastím bez sebe.

Z Brna byl tedy vyslán vagon se souborem z Veselí nad Moravou. A jak jinak než v růžovém. Nic víc!

Kateřina Trávníčková

Po včerejší večerní zkoušce jsem se hereček ze souboru zeptala:

Jaká byla zkouška?

My jsme to teď jely dvakrát, a poprvé to bylo strašné, to jsme se nesoustředily; takové zvláštní, hrozné. A podruhé – takto kdybychom to zahrály, tak by se nám to asi líbilo. Podařilo se nám to. A těšíme se na zítřek. Ještě budeme opravovat loutku, aby to bylo fakt stoprocentní... Aby se drakovi daly sekát všechny tři hlavy.

Jací jsou ostatní lidi ze souborů, které tady potkáváte? Jak na vás působí?

Jak kdo. Některé holky nám úplně nesedly, ale zas jsou tady úžasní lidi. Jsem se bavila s holkou, ta píše, a hned mě povykládala ten svůj příběh. Takže přátelští.

Jak se vám bydlí?

Spíme v tělocvičně, tam, kde jsou pinpongové stoly. Máme tam takový útulný rožeček, jsme tam s Hradišťákama, takže se nám spí dobře. A tady se nám líbí – to pořád hodnotíme – od zmrzlíny... Je to krásné město, Trutnov. A tak tady vegetujeme a koupeme se ve fontáně, u Krakonoša, a díváme se na pěkná představení.

Brůcháček

foto - Tchoř

Obrázky k představení „Stínové divadlo pro krásnou Lin“ nakreslila Kateřina Chabičová

KUK! mezi prvním a druhým nedělním představením

Jaký máte pocit?

Dobrá pocit. Povedlo se to.

Publikum se ze začátku chytalo, a pak nějak zatleskali, nevím proč, a nějak to umřelo.

Ale mně to nepřišlo tak strašné.

Chtěly bychom to druhé představení zrychlit. Zrychlit sled scén a návaznosti.

A Ivana je spokojená?

No tak jako vždycky, máme dát víc nasazení, a ty návaznosti, aby to mělo spád.

Režisér nemá nikdy být úplně spokojený, abychom mohly být lepší a lepší.

Užijte jste si tady něco?

Vodní bitvu. Uspořádaly jsme u kašny na náměstí vodní bitvu a ještě jsme mokré. Jsme se odvážaly trochu. Je to tady prostě fajn.

Břucháček

Dílny pro děti ze souborů s Jonášem Konývkou

Když jsem pět minut před plánovaným začátkem dílen dorazil před trutnovskou ZUŠ, ještě tam nikdo nebyl. Až úderem půl deváté začali chodit lektori a zhruba do tří čtvrtě se ještě trousily děti. Asi deset minut před devátou už jsme byli konečně všichni a vyrazili jsme do městského parku. Na lavičky u pomníku Uffo Horna jsme si dali věci a na trávě hned vedle konečně začala dílna.

Start byl rychlý. Jonáš se představil a pak najednou bez varování zařval: „Honička!“, do které se nadšeně zapojily všechny děti. Dílna měla pokračovat další hrou na rozhybání – Mrazíkem, ale jak někdo poznamenal, tráva byla kluzká, a proto Jonáš zvolil raději hru Stop&Go. Poté nastínil jednoduchou legendu – od zrození člověka po současnost. Následovala hra Guli guli, variace na známou hru Evoluce. Dalším krokem ke zrodu člověka bylo, aby se lidé naučili mezi sebou dorozumívat. K tomu pomohla tzv. hra na paka (bláznivá, magory, cvoky...), která měla takový úspěch, že se hrála třikrát. Pak si děti rozebraly různé barevné látky a dostaly za úkol vymyslet, co všechno ta látka může být a posléze i kým by oni sami v té látce mohli být a předvést svoji postavu i s jejími charakteristickými vlastnostmi. Ostatní měli uhádnout, o jakou postavu šlo. Pak následovala hra na čaroděje, protože, jak Jonáš řekl, je jasné, že v dávných dobách tu byli čarodějové.

Postupně se legenda jaksi vytrácela, ale rychle ji nahradila nová. Někdy ve 12. století rytíř Trut přemohl skalního draka. Úkolem dětí bylo vytvořit živé obrazy na téma: Co potkalo rytíře Truta cestou k drakovi. Pak se rozdělily do tří skupin a vymyslely a předvedly scénky na stejné téma. Poslední hodina probíhala ve stejném duchu, akorát se měnila témata pro scénky, jako např. Jak to s Trutem nakonec dopadlo a jak vznikl Trutnov, nebo jak vznikl v 16. století v Trutnově požár.

Bylo to dopoledne plné „dramatických her“. Myslím, že dětem moc nového nepřineslo, ale dílna je bavila a byly to příjemně strávené tři hodiny. Pokud bylo cílem této dílny, aby se účastníci vyblbli a byli na čerstvém vzduchu, povedlo se to Jonášovi Konývkovi na jedničku.

Tchořáček

SPECIÁLNÍ MEDVĚDÍ PŘÍLOHA II pokračování z čísla 2

Kdopak je medvěd Jakub?

Toto je velice zákeřná otázka. Medvěd Jakub je, troufám si říci, nejdůležitější osoba z Dětské scény. Právě on věnuje velké množství času všem připravám od průběhu DS až po znáčení a rozvěšování cedulí. Chudáček ve svém medvědí (hráškově zeleném) vozítku ani neví, kam dřív skočit. Už víte?

Kde se vlastně vzal?

Medvěd Jakub, kde se vzal, tu se vzal. Vzál se minulý rok v Trutnově. A věřili byste, že je to vlastně jen výplod dílen? Minulý rok měla III. kategorie dílny motivované po indiánsku. Náčelnice kmene, Rozevlátá myšlenka (často přezdívaná Bláznivá vlnka, protože to k ní sedělo víc), vedla své svěřence k nejlepšímu výkonu nejen v přednesu, ale i v lovu, který se jí zdál velmi důležitý. A tak než se (do té doby nevinný) pražský recitátor Marek Schwarz nadál, vyfasoval od ní provázek, aby zhotovil luk a šípy a šel zastřelit medvěda nebo bizony. Nezávisle na tomto faktu šel jeden host Dětské scény po ulici, když vtom spatřil našeho Jakuba a hned poznal, že je to medvěd! Prozradil to tedy Markovi, který už si v porotě vyhlédl za pomoci Bláznivé vlnky vyhlédl svého bizona a zrovna se chystal k lovu. Ovšem medvědy on má mnohem radši, a tak nelenil a ihned začal chystat plány, jak známého Artamského medvěda dostat. Byla noc a Marek, samozřejmě v indiánském oděvu, čekal v okně svého pokoje v „lesárně“, až se Jakub navrátí z nočního sněmu s bizony. Chtěl jej potom překvapit ve sprše. Ovšem když už bylo půl třetí ráno, usoudil, že to nemá smysl a šel spát. Když se ráno probudil a měl už odjet domů, ještě na poslední chvíli jej šel překvapit, protože dostal hlášku, že je právě v „kamrlíku“ vedle auly. Bohužel minul. No vlastně... Možná to bylo spíš štěstí, protože co bychom si bez Jakuba počali! A tak se letos přidal do naší Ligy pro ochranu medvěda Jakuba a jeho

kolegů a pomáhá nám jej chránit.

LOMJK (Liga pro ochranu medvěda Jakuba a jeho kolegů)

Z MATĚJOVA DENÍKU

Neděle 17.6.2007

To je nuda... Nikdo tu není, můj pánicek čeká spí a já bych už potřeboval vyvenčit. A i když přijdou, nikdo na mě zase nebude mít čas. Pořád jenom buší to těch hučících beden. Nechápu, jak je to může bavit. Dokonce i když je tma a já už chci spát, pořád tam jsou a buší. Můj pánicek a Chropáček tam sedí, i když už je světlo. A už se začínají scházet. Pánicek sedí a kouká do svítící krabice a já bych se už konečně chtěl proběhnout. Hele, támhle jde Tchořáček! Už běžím ke stolu, vodítko do tlamy a rychle za ním. Teď chvíli nebudu psát, snad půjdu ven.

Uff, tak jsem zpátky. Teda to bylo něco. Tchořáček asi pochopil, jak mi je, tak jsme šli ven. Byla tam spousta lidí a museli jsme počkat až odejdou, ale pak už konečně...čerstvý vzduch! Nejdřív jsme šli očuchat moje oblíbené rohy, které jsem samozřejmě okamžitě označoval a pak jsme se šli na chvíli projít do parku za Národním domem. Ale já jsem chtěl běhat, tak jsme běželi celou cestu až k té obří bedně, kam chodilo tolik lidí. Je to do kopce a není to zrovna blízko, takže Tchořáček po chvíli začal prudce oddechovat a za chvíli i sípat. Se mnou to nebylo jiné, ale já jsem tak chtěl běhat! A pak jsem ucítil kočku. Vlášel jsem za sebou Tchořáčka a už už jsem chtěl vyrazit, když vtom prudce trhnul vodítkem a já jsem letěl zpátky. Kočka vyšplhala po drátěnce, ale to už mě Tchořáček táhl pryč. Škoda. Ale co, aspoň jsem se provětral. Pak jsme se ještě chvíli jen tak potulovali a šli jsme domů, tedy tam, kde je teď můj pánicek. Cestou jsme potkávali ještě skupinky lidí, ale těch jsem si nevšímal a už jsem se těšil, abych si lehnul. Musím ale říct, že dnešní procházka stála za to!

Čmuchaček

POZNÁTE JE? KDO JE KDO KOLEM SOUBORŮ DĚTSKÉHO DIVADLA

???

A

Všech, kteří mají co do činění se soubory, jsme se zeptali na jednoduchou věc: Které představení vás v poslední době nejvíce potěšilo? Zapojte znovu svůj logický ostrovtip nebo intuici a zkuste každému přiřadit jeho odpověď. Správné odpovědi pro kontrolu přineseme v dalším čísle na zadní stránce.

Mirka Vydrová: zatím nedorazila a tudíž neodpověděla

B

C

D

E

Jaroslav Dejl: Inscenace Prodané nevěsty v Janáčkově divadle v Brně

František Oplatek: Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho od DS Volyně

Jaroslav Provazník: Tři mušketýři plzeňského divadla Alfa

Marie Poesová: Pitínský – Divá Bára

F

G

H

I

Jonáš Konývka: Deník Adriana Molea Divadla DRAK z Hradce Králové

Hana Šimonová: Sobotní Lavičky na promenádě souboru Vydýcháno z Liberce

Vítězslav Větrovec: Evangelium podle Lukáše v Huse na provázku

Alena Palarčíková: Tragaču, tragaču od ZUŠ Prostějov

BYLI JSME U TOHO

SEMINÁŘ B – PROSTOR V NÁS A KOLEM NÁS

Vstupujeme do prostoru sálu v KD Nivy a Tomáš Žižka komentuje některá místa: „Chybí nám tu P... X tady je ... a Z, Ž chybí A právě přišlo M!“ Prostor se zaplňuje lidmi a z jejich pohledů tuším, že řeč je o jakési mapě prostoru ze včerejšího dne. Ale to už se dozvídáme, že „Dnes nás trénuje prostor,“ a vzápětí hledáme své tempo přelévání se, proudíme vnějším prostorem a uvědomujeme si svůj prostor vnitřní. Z každého pohybu se vracíme do nulového bodu a necháváme si čas, aby se náš vnitřní prostor ustálil. Mapujeme prostor svého těla, jeho souvislosti a návaznosti, necháváme jím procházet impulsy pohybu, aby se nám rozběhly do celého těla a jako vlna jej rozhýbaly a pak se zase stáhly zpět a ustálily jako hladina. Otvíráme vnitřní prostor, přesahujeme jej, míříme k obzoru... (Napadá mě, že tělový zážitek spojený s těmito slovy půjde jen těžko vtěsnat do reportážních rádků. Maximálně to bude otisk události srozumitelný pro toho, kdo jí prožil. Aspoň to ale pro vás zkusím.) Pokračujeme v dalším průzkumu. Prostor nás tlačí jako neviditelná hradba a my mu to vzápětí plnou měrou vracíme. Táhneme ho na gumičce za sebou a zatlačujeme různými částmi těla. Protisíly tahu a tlaku. Pak nás začne zajímat animace a manipulace našeho těla – každý impuls dotykem, hlasem nebo jen aurickou energií zasahuje do prostoru a proměňuje jej. Tlačí nebo táhne, rozhýbává nebo brzdí...

Když pak vstoupí do prostoru živly, nechají na pokoji jen máloco. Prostor se proměňuje, přeskupuje. Překvapeně zjišťujeme, že poté, co opustíme povrchní popisné pohybové alegorie, nachází si každý živel svou specifickou kvalitu prostoru, vybírá si z něj podle svého temperamentu. Vítr rošťácky atakuje neuralgické body a země odevzdaně očekává věci příští, voda melancholicky obchází kolem a hledá místa spočinutí, oheň vyckává a sbírá podněty k mohutnému vzplanutí, po kterém zbyde jen pár dramatických stop. Když pak všechny čtyři temperameny vstoupí na dva čtvereční metry plochy vymezené deskou z dřevěných palubek, počínají se dít příběhy. Napadá mě, že Tomáš Žižka je každou chvíli jiným z živlů – klidně ale s napětím pozoruje, nechá se unášet, provokuje a nahazuje návnadu i vybuchuje v akci naplněné energií. Energií, která prochází celým tělem a přesahuje ho. A celé čtyři hodiny dopolední dílny máme příležitost pozorovat a přejímat tenhle zajímavý způsob, jak obývat prostor, který je nám kdykoliv k dispozici. Přesah k divadelnímu prostoru, k divadelnímu pohybu, k divadelnímu jednání, budování charakteru, budování mizanscény a scénografie je nasnadě. Stačí

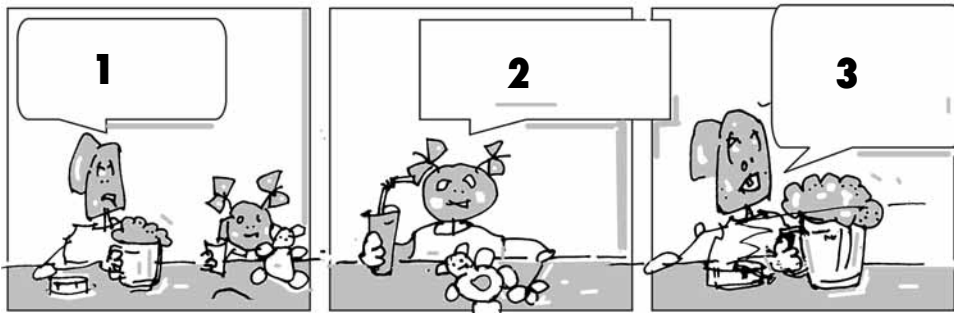
jen nabírat otevřenou dlaní.

„Prosím vás, berte si ty židle od kraje, já to pak musím celý přerovnávat.“ „No, nám se nepodařilo odhalit, jak je máme zpátky poskládat...“ „Na to mi nešahajte. Berte si ty židle od kraje.“ Paní správčová systematicky rovná po semináři židle, ale nemůže mít tušení, že se tudy prohnaly všechny živly a že vítr se neptá, odkud si co může vzít. Je to přeci jeho prostor. Natož, když se konečně probudí oheň!

Hrocháček

POZOR OPĚT SOUTĚŽ - KOMIKS

Chcete-li si snámi hrát, můžete vymyslet svůj vlastní komiks. Je jedno, zda jste dítě a nebo dospělý, hlavně, že vládnete fantazii. Stačí doplnit chybějící text do bublin nad postavami. Komiks má celkem 3 repliky. Své návrhy vložte do redakční schránky v „lesárně“, „národáku“ a nebo v kině. Repliky označte 1 - 3. Co za to? Vaše publicita! Nejlepší návrhy otiskneme v příštích číslech!

J

Petr David: Evangelium podle Lukáše v Huse na provázku

K

Václav Klemens: Potěšilo ledasco, ale na svůj velký divadelní zážitek čekám už pár let.

L

Dominika Špalková: Odin Theatre, představení It's Bit's i v režii Eugena Barbi

M

Peter Janků: Moje, ktoré som robil – Roger Krowiak zasahuje. Ale narcista nejsem!

SLOVO POROTY

MĚSTO MASEK, DS LANNOVKA ČESKÉ BUDĚJOVICE

Otázka rozhrania života a smrti. Téma, ktoré provokuje snád' každého človeka. To, že si túto otázku položia 14 ročné deti na detském divadle, si zaslúži uznanie a svojim spôsobom i rešpekt. Téma nachádzame rôzne stvárnené už v mytologických predstavách sveta, cez moderné psychologické koncepty, končiac populárnovedeckým spracovaním v dielach typu „Život po živote“ z pera Raymonda Moodyho. Podobne sa aj Detský súbor Lannovka z Českých Budějovic na začiatku inšpiroval literárnym dielom „Mesto masek“.

Rovnomennému názvu inscenácie však dal nový obsah, podľa vlastných, autor-

ských predstáv. Zaujímavým sa javí vytvorenie rámca predstavenia, kde udalosti za hranicu reálneho sveta, akoby sa udiali v priebehu jednej sekundy, počas bozku sestry, starajúcej sa o svojho, v kóme ležiaceho brata. Inscenovanie tak znamená dramatické rozfázovanie len jedinej sekundy reálneho života, čo môžeme vnímať ako zaujímavý inscenačný koncept.

Problémom sa však stáva ako formálne, tak aj obsahové naplnenie tohto konceptu. Prechod z reálneho do nereálneho sveta, nie je riešený dôsledne a je viac mechanický, bez vnútorného zdôvodnenia.

Maska, ktorá by mala byť prostriedkom štylizácie pohybu, gesta a odlíšením postáv z „mesta masiek“, je len vonkajším výtvarným znakom, s ktorým sa divadelne vôbec nepracuje.

Sústavné prestavby piatich stolíkov, ktoré niekedy až unavujú, takisto len vonkajškovo rozlišujú jednotlivé prostredia, v ktorých sa odohráva „príbeh“. Ten akoby však rezignoval na výstavbu dramatickej situácie a postavy nám ich obsah či zdelenie oznamujú len slovné, mechanicky naaranžované v nejakom zoskupení.

Jednotlivé obrazy akoby boli tvorené izolovane, čo následne vyvoláva veľa nejasností, ktoré divák zavádzajú. Výstava niekoľko, zrejme nezodpovedateľných otázok a motívov. Smrť ako motív sa objavuje v niekoľkých podobách, a to už v prostredí, ktoré z pohľadu reálneho života vnímame ako „smrť“. Koľko stupňov smrti teda je? Čo „mesto masiek“ predstavuje? Prečo je to kráľovstvo? A prečo niektorými atribútmi (flétna, kalich, tácka z jablkami) pripomína stredovek? Je „mesto masiek“ predstava v kóme ležiaceho chlapca alebo iná vrstva skutočnosti?

Prečo chlapec na seba preberá úlohu záchrancu slúžky stratenej princeznej a urobí to spôsobom podvodu? Namiesto princeznej, o ktorej sa dozvieme, že ju zožrala viedma, totiž privádza v maske princeznej pred kráľa cudzie dievča, ktoré predtým bolo takisto ako on bez masky. Chlapec sám si však masku nenasadí a až v reálnom živote sa dozvedáme, že nasadenie masky pre to dievča znamenalo smrť, ktorú zapríčinil práve chlapcov podvod. Má ju teda na svedomí? Predstavenie v tomto bode, smrti dievčaťa končí. Na mieste je preto otázka etického posolstva inscenácie a netrúfam si povedať, čo takto uchopené závažné téma môže smerom k detskému divákovi, alebo aj detskému interpretovi, spôsobiť a znamenať.

Peter Janků

NĚMÝ FILM, KUK!, ZUŠ BISKUPSKÁ PRAHA 1

Z okouzlení němým filmem vznikla inscenace souboru KUK ze ZUŠ Biskupská, Praha 1. Atributy němému filmu byly tím, co předurčilo výběr prostředků a taktéž žánr inscenace.

První titulky inscenace NĚMÝ FILM avizovaly, že se bude hrát o vztazích ve zkratce – od prvotního zamilování, přes lásku, rodičovské trable a rozpad manželství až ke vzniku dvou nových partnerských svazků. Žánr grotesky vyžadující hrát o těchto záležitostech ve stylizované zkratce se ukázal jako příhodný pro věkové složení tohoto souboru, neboť nevyžaduje psychologické herectví. (Dokonce i smiřuje divácké vnímání s tím, že ústřední mužskou postavu vytvářela dívka.)

Filmovou grotesku nelze na jevišti přenést přímočaře, dlužno pro ni najít divadelní podobu. To se souboru mnohdy dařilo, místy si vypomohl prostředky pantomimy a byly i okamžiky, které sklouzly k „posunčíně“. Své obtíže přinesla i nedůsledná hra s imaginární rekvizitou.

Naopak výtečně působila stylová klavírní improvizace, doprovázející celé představení. Také titulky přinášené na jeviště vždy v novém aranžmá a s drobným vtípem patří k těm šťastným momentům představení. To povětšinou dlouhé citáty, jejichž smyslem bylo vnést do předváděných situací ještě další úhel pohledu, neměly úplně dobře vyřešeno své místo v inscenaci.

Že atributy němému filmu byly v ledašcems limitující, se dílem projevilo ve výtvarném řešení černobílých kostýmů. Jejich charakterizační hodnota se ještě navíc musela zmenšit díky tomu, že většina dětí hrála více postav. A nejen kostýmy, ale inscenace jako celek není dobově zakotvená – chvílemi chce vycházet z doby, která patří éře němému filmu, chvílemi utíká až k současnosti. Jako by se to obsahové prosazovalo nad formou. Forma inscenace ovšem slavila vítězství častěji.

Nicméně zejména odpolední představení mělo patřičný švih a energii a ve své poměrně herecky náročné stylistické rovině přes všechny uvedené výhrady dobře komunikovalo s hledištěm

Václav Klemens

CO ZE MĚ BUDE?, ZUŠ TURNOV

Na vystoupení turnovského souboru dětí ze sedmých až devátých tříd ocenil lektorský sbor volbu tématu a shodl se na tom, že je to pro tuto věkovou skupinu téma důležité a aktuální. Inscenace, kterou se souborem připravovala Alena Tomášová a jejíhož dolaďování se v posledních dvou měsících obětavě ujala Romana Zemenová, má ale podobu spíše mozaiky etud a her než generační výpovědi. Potíže, s nimiž se soubor potýkal, vyplývají jednak z toho, že jde o skupinu složenou z různě vybavených a na takto náročnou práci

různě připravených dětí, jednak z toho, že si soubor pro toto téma nevytvoril dostatek nosného materiálu.

Scénky, které jsou tu více, tu méně (což byl bohužel častější případ) vtípnými situacemi - v letadle, na automobilových závodech, při natáčení filmu o Jamesi Bondovi, agentu 007, a v restauraci, kde je interviewován slavný herec, - sice exponují různé profese, ale jsou to spíše nezávažné a někdy i banální hříčky, působící v podání starších dětí někdy až trochu naivně. Relativně nejpřesvědčivější jsou děti tam, kde „citují“ učitele a rodiče, protože tam mají alespoň zčásti šanci projevit svůj názor na dospělé. Jenže „generační výpověď“, kterou avizuje titul inscenace, to stěží zprostředkuje. A nezachrání ji bohužel ani úvodní a závěrečné deklamace, které vyznívají spíše jako plakát.

Jaroslav Provazník

DNES HRÁLI

SEMINÁŘ K INSCENACÍM 2. BLOKU

V neděli v podvečer se ve foyeru kina Vesmír opět sesedli seminaristé, lektorský sbor a zájemci o diskusi nad zhlédnutými představeními. A zástupci jednotlivých seminářů se ihned pustili do referování o tom, nad čím se u vybraného představení zamýšleli.

Inscenaci Město masek divadelního souboru Lannovka se věnoval seminář D a vytyčil několik problémových okruhů. Konstatovali, že nastolené téma smrti a jejích okolností je pro děti přitažlivé, ale o to obtížnější je s ním zacházet. Na inscenaci ocenili, že soubor se tématem snaží zabývat vážně, bez zlehčování. Nad výsledkem ale vyvstala řada otázek, na které seminaristé neuměli odpovědět.

1) Co symbolizuje samotné město masek? Kdo jsou bytosti v maskách? Proč dochází k mísení světů masek, komatu a smrti.

2) V jakém čase se děj odehrává? Jde o retrospektivu, okamžik polibku sestry nebo čas mezi dvěma návštěvami?

3) Co symbolizuje tajuplný les a vědma? Jaké povahy je vědma, když se ujímá cizinky, ale žere bytosti stejného rodu jako je ona?

Dalšími tématy byla scénografie (zvláště časté a neúčelné přestavby), dětské herectví s minimálním rozdílem výrazu herců v maskách a bez masek a nejasnost v několika tématických rovinách smrti. Zvláště byla řešena otázka konce bez náznaku naděje a etická rovina vykoupení chlapcova života.

S těmito body souhlasili i účastníci semináře B, kteří se navíc věnovali otázce použitých masek a spekovali, že by inscenace mohla mít předlohu ve skutečné události. Dokonce vyslovili i možnou spojitost s arteterapií.

Následovala stručná reference lektorů o tom, co probírali po představení s vedoucím souboru. Pohled lektorů přinášíme na jiném místě.

Dále se mluvilo o Némém filmu v podání souboru KUK! Seminární skupina C se shodla jak na žánru, tak na čistotě inscenace, přesném tajmingu a pointování. Jako otázka vyvstalo téma inscenace – byly jí vztahy „které se mohou stát i vami“? Šlo o barvitost vztahů? Nebo o rodinu? V tomto směru by mohla být gro-

tesknost využita ještě více. Pochválena byla spolupráce s živou muzikou, tradičně vyvstal problém představitelů mužské role v čistě dívčím souboru. V této souvislosti však upozornila Irina Ulrychová, že genderová záměna k žánru němému filmu patří i historicky a v inscenaci může být s dostatečnou nadsázkou součástí žánru. V případě souboru KUK! by stálo za to dotáhnout řadu nepřesností, které v průběhu představení nastolené rozdíly rolí stírají. V diskusi pak také zaznělo, že tématem představení by mohlo být „okouzlení žánrem“, a dále že groteska je žánr dvojlomný, který musí obsahovat i smích i slzy.

Na inscenaci ZUŠ Turnov Co ze mě bude ocenil seminář A, že šlo o aktuální téma, které vypovídá o protagonistech, že jde o jejich autorskou tvorbu a o funkční propojení jednotlivých osobních snů do scének. V celé kompozici však postrádali gradaci, sny vlastně nebyly příliš snové (nadenesené) a představení upadalo do stereotypnosti. Seminaristé se také v interní diskusi věnovali otázce jevištního ztvárnění sebe sama, kdy se protagonisté cítili jistěji v rolích svých oponentů (rodičů, učitelů). Otázkou dramaturgickou je, zda jde o etudu nebo divadelní tvar, který patří před zraky diváků.

Následovala část semináře vymezená pro předem daný problémový okruh. Tentokrát jím byly autorské texty v dětském divadle. Výběr otázky vycházel z dramaturgie nedělního hracího bloku, neboť všechny tři inscenace nevycházely z hotové literární předlohy. Podle členů semináře D by takový autorský text měl podléhat stejným nárokům a kritériím, jako ostatní předlohy. Výhodou může být, že je bližší dětem, ty se na něm mohou podílet, role je možno „šít na míru“ a v tom směru může být takový přístup jednodušší. Vedoucí má však i v toto případě finální zodpovědnost. Úskalím je, že při autorské tvorbě musíme s tématem patřičně stavět i příběh, který nám naopak kvalitní literární předlohy může být oporou jaksi automaticky. (Okrajovou výhodou jsou samozřejmě autorská práva.)

Seminář B vyzoroval dvě formy autorských scénářů – text talentovaného člena souboru nebo kolektivní práce celé skupiny. Ovšem i kolektivní práci musí dát někdo konečnou formu. Tento přístup je výhodný, nedaří-li se nalézt text adekvátní skupině a vybranému tématu. Výhodou je nasazení, zaangažovanost

skupiny, rizikem plytkost tématu, které se pro děti vyčerpá již v průběhu přípravy.

Podle seminaristů C je jevištní zpracování autorského textu obtížnější v udržení se u tématu, udržení autenticity sdělení. Navíc zde více hrozí upadnutí do klišé. Obecně se shodli, že je to přístup vhodnější pro starší děti vybavené dovednostmi a zkušenostmi, jak funguje struktura dramatu.

Seminaristé A taktéž mluvili o nutné sehranosti souboru a o možném přínosu práce na autorském textu pro skupinu samotnou, případně pro autora. Pak ale nemusí být vhodná veřejná prezentace.

V diskusi bylo upozorněno, že jakékoliv „arteterapeutické“ postupy by měl být ponechány v rukou odborníků, kteří dokáží řešit i případné komplikace a mimořádné události. Zde se již nepohybujeme na půdě dramatické výchovy a v mezích kompetencí pedagoga / vedoucího dětského divadelního souboru. (J.Dejl)

V diskusi se proti výčtům výhod autorského textu se ohradila I. Konývková tím, že lze vždy najít vhodnou předlohu k tématu, které děti chtějí hrát, a je možno postupovat tvůrčí cestou, vytvářet příběh přes etudy atd., až se příběh stane „jejich“ a má tak všechny jmenované výhody autorských textů. J.Provazník upozornil, že pro vlastní text je třeba zvláštního typu talentu včetně citu pro jazykovou hodnotu a P. Janků navázal v poznámce o náročnosti autorské sebereflexe a přetvoření osobní zkušenosti mladého člověka do lit. textu. T. Žižka připomněl jako možný kontext tzv. divadlo dokumentu a divadlo sociálního aktu. Podle L. Richtera nemusí text být startovním bodem autorské inscenace, ale naopak výsledkem určité cesty, na jejímž konci by se slovo mělo stát znakem. Také by neměla být řeč pouze o příběhu, protože i zde lze pracovat s metodou koláže (I.Ulrychová). V. Klemens dále pojmenoval jako jedno z úskalí „čtení vlastní hry ve světle zbožných přání“, kdy chybí schopnost odpoutat se od osobní vazby a nahlédnout text kriticky. To je východisko pro jeho převod do divadelního jazyka. Proběhlou diskusi by bylo možno také shrnout, tím, že se touto cestou vydávají téměř všichni vedoucí v rámci průpravných cvičení a jde o důležité pokusy pro získání divadelní zkušenosti. Jejich další zveřejňování však musí být vždy zvaženo.

Hrocháček

DĚTSKÝ DISKUSNÍ KLUB

Soubory DS Lannovka - DDM České Budějovice, KUK! ZUŠ Biskupská Praha 1 a ZUŠ Turnov

Zdarec! Takže Hoši z JAMU jsou tu zas a s nimi nejnovější, nejžhavější a nejexkluzivnější zpráva o dětském diskusním klubu ze dne 17. června! Struktura diskuse zůstala zachována z předchozího dne až na jedinou výjimku – Aleně Palarčíkové byl svěřen čas až na konci diskusního bloku kvůli zachování plynulosti diskuse. Nejprve tedy probíhá diskuse vedená námi a poté následuje Alenina dvacetiminutovka věnující se výrokům porotců.

Byť jsme měli znásoben počet kousků svěřených nám k vášnivému diskutování téměř dvojnásobně (z předčerejších šestnácti na více než osmdesát), diskuse samotná probíhala hladceji než poprvé. Důvodů to dle našich sofistických propočtů mělo několik – zaprvé byl průměrný věk a tím i znalosti a zkušenosti účastníků větší, zadruhé byl proveden Alčin odsun na konec programu a konečně zatřetí – jsme už o mnoho zkušenější ve vedení diskusí než den předtím!

Děti nás překvapily svými až odbornými výroky a názory na všechna představení uplynulého dne. Dokonce jsme se dozvěděli i několik nových termínů, jejichž studiu budeme jistě věnovat celou noc (tímto apelujeme na fotografa přehlídky Michala Drtinu, aby nás v noci vyfotografoval při pilném učení se termínů z divadelního slovníku a dalších moudrých knih české i zahraniční provenience). Doufáme jen, že všechna dítka nám svěřená stihla dorazit na vydátnou a chutnou večeři do kvalitních školních jídelen trutnovského okresu, poněvadž jsme se ponořili do tajů divadelní alchymie tak hluboko, že čas nám ubíhal a ubíhal, až utekl zcela (nejspíše se prostě vypařil) a zůstali jsme na Nivách o celou půlhodinu déle, než bylo plánováno. Výsledkem toho však je více zachycených názorů než včera a další reflexe nás, Hochů z JAMU.

Než však přistoupíme k těmto názorům a postřehům, dovolte nám ještě jeden brněnský výstřelek. Poněvadž jsme na Dětské scéně my dva (Dátr i Vátr) noví a málokdo nás tu zná (navíc si nás lidé ustavičně zaměňují a my opravdu, ale opravdu nevíme, čím to může být, protože Dátr je ten dlouhovlasatější a Vátr je ten neoholenější), chceme se vám představit. Nuže tedy – zde je první medailon:

Petr David alias Dátr

Narozen 26. 10. 1983 kousek od Trutnova. Trvalým bydlištěm v Doubravici. Student dramatické výchovy na Divadelní fakultě Janáčkovy akademie múzických umění v Brně.

V mládí navštěvuje jako většina z nás základní školu. Od rodinné chaloupky je vzdálena sedm kilometrů a tuto vzdálenost chodí malíčkový lektor den co den pěšky. Po základní škole studuje střední elektrotechnickou školu v Pardubicích, které jsou od Doubravice vzdáleny šedesát sedm kilometrů. Vzdálenost od domova se prodlužuje a Petr stále chodí pěšky den co den – nestěží si však, protože procházení se v čerstvém povětří mu dělá dobře. Na své denní trase do Pardubic prochází pokaždé kolem ZUŠ Jesličky v Hradci Králové, což ovlivňuje nejen jeho další pěší trasy, ale i jeho budoucí život.

Po střední škole odchází studovat divadlo na Vysoké učení technické do dvě stě kilometrů vzdáleného Brna. Za rok a půl s bolavými nohama zjišťuje, že měl jít ještě o několik metrů dál – budova Divadelní fakulty JAMU je od budovy VUT vzdálena pouze několik metrů (cca 956) směrem od Doubravice. Řekne si, že to ještě zkusí, a tak jde. Nyní je studentem 2. ročníku Dramatické výchovy a tvrdí, že už se nachodil dost.

!!!Na rozdíl od Vátra má Dátr tmavší vlasy, tmavší plet' a má větší svaly!!!

Zmíněné klady a zápory včerejších představení:

DS Lannovka, DDM České Budějovice: Město Masek

KLADY:

jevištní mluva
zvolený námět a téma (klinická smrt)
tvůrčí využití scénografického prvku (bedny)
žánr odlišný od ostatních

ZÁPORY:

časté a dlouhé přestavby narušující rytmus inscenace
nepravděpodobnost jednání
chybějící gradace
nejasný děj
nevyužitý potenciál dramatických situací (nevyhraný konflikt, „vše šlo nějak moc hladce“)

KUK! ZUŠ Biskupská, Praha 1: Němý film

KLADY:

téma
stylizace do žánru němého grotesku
zdařilé ztvárnění, herecký projev, jednání s imaginárními předměty
čitelnost situací

hudba

ZÁPORY:

souběžnost ukazování nápisů (citátů) a jednání na jevišti
nekonkrétnost dvou situací – získání nové milenkyně (co dělala, kde se situace odehrávala), hrající si děti (s čím a kde si hrály)

ZUŠ Turnov: Co ze mě bude

KLADY:

fungující projekční empatie („situace jako ze života“, „zažila jsem to samé“)
téma – silná a uvěřitelná osobní výpověď
scénografie – tvůrčí práce s židlemi
temporytmus inscenace

ZÁPORY:

technická nevybavenost herců (výslovnost, hlasitost)
zmatek v postavách v rámci jedné situace (režisérka – žurnalistka seriózního časopisu v jedné situaci hraná jednou herečkou)
chybějící závěr, pointa („nic se tam vlastně nestalo“)

BONUS

REFLEXE VEDOUČÍCH DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU PSANÁ DĚTMÍ:

„Bolely nás nohy a vy jste nás nutili běhat!“

„Nevěřilo se nám, že jsme unaveni. Oprávněně!“

„Jste úplně stejní akorát jeden je blondák. Pěkný tričko!“

„Chtělo by to příště biče!“

„Hustě se smějete!“

Dátr a Vátr

VÍTEJTE V MATRIXU

Viděli jste včera inspirativní představení Tajný deník Adriana Molea? A líbilo se vám? Pokud jste na obě tyto otázky odpověděli kladně, určitě navštívte internetové stránky <http://www.draktheatre.cz>

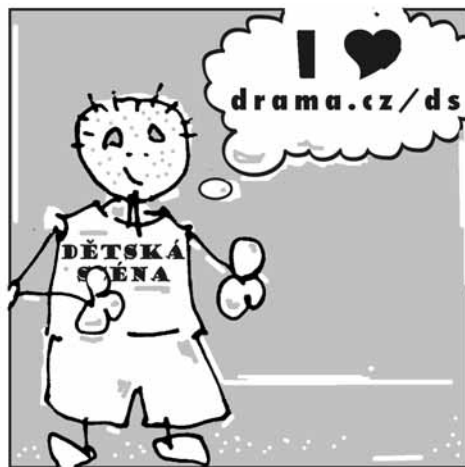
Naleznete tam archiv minulých i současných představení, můžete najít kdy a kde se hraje a případně si i rezervovat vstupenky, seznámit se s herci a ostatními členy divadla Drak a přehled si mnoho informací o historii souboru a mnoha dalších věcech. Pokud máte rádi humor divadla Drak a chtěli byste vidět nějaké jejich další představení, termíny představení a něco navíc najdete na těchto stránkách.

Hledáte-li informace o nějakém amatérském souboru nebo o nějaké osobnosti, podívejte se na <http://www.amaterskedivadlo.cz>

Na těchto stránkách naleznete tzv. databázi českého amatérského divadla. Můžete na nich najít téměř úplný seznam všech českých amatérských souborů, osobností, divadelních přehlídek, organizací a mnoho dalších věcí jako např. slovníček pojmů. U některých hesel jsou i podrobnější informace o souboru/osobnosti/přehlídce. Když nemůžete najít informace o nějakém souboru nebo osobnosti, zkuste tyto stránky.

Tchořáček

MATRIX UPOUTÁVKA

MEDVĚD ZLOBÍ I.

Medvěd neměl od samého rána stání. Šmejdil, kde se dalo, všude strkal čumák. A pak našel v recepci na Úsvitě lahev dobrého piva určenou jinému. Hned byla jeho. Vypil ji do dna a pak si vypůjčil Jasančino kolo...

TEXTOVÁ PŘEDLOHA K VYSTOUPENÍM SOUBORŮ

Stínové divadlo pro krásnou Lin

Tam, kde se vrcholky hor dotýkají oblohy a řeky končívají v písku pouště, tam, kde je všude odevšad daleko a lidé tomu přivykli, právě tam leží město Tu-tchei...

V Tu-tchei žil kdysi dávno bohatý kupec Wej.

Měl podle zdejšího zvyku mnoho manželek a s nimi mnoho synů, ale osud mu zvláštní náhodou dopřál jen jedinou dceru. A tu měl kupec nejradši! Lin byla líbezná jako luna za svítání, jako motýl na květině a jako slza v oku gazely. Neuměla však ani mluvit, ani chodit a žádný z lékařů ve městě si s její nemocí nevěděl rady.

Ležela celé dny v hedvábných poduškách a cinkala zlatými náramky na zápěstích. Nic víc. Už jí bylo osmnáct a naděje, že se to kdy změní, pomalu uhasínala.

Až jednou se objevil v městě Tu-tchei podivný cizinec. Nebyl podivný tím, jak vypadal, ale tím, že vůbec přišel! Do města obklopeného pouští a horami se dostal jen málokdo. Hleděli na něho s úžasem, on se však bez rozpaků ubytoval v hostinci U stříbrné konvice.

Jmenoval se Fa Tang, skromnou útratu platil hotově a se zájmem naslouchal všemu, co se v městě povídá. Když přišla řeč na krásnou Lin, prohlásil, že by ji vyléčil, nežli se srpek měsíce na nebi zakulatí.

Kupec Wej se to dověděl a hned příští den pozval cizince k obědu.

„Odkud přicházíš?“ zeptal se Fa Tang, sotva dojedli.

„Z provincie Ni.“

„O provincii toho jména jsem v životě neslyšel.“

„Málokdo o ní slyšel,“ usmál se host. „Přesto však tvoji dceru naučím chodit i mluvit, budeš-li si to přát.“

Kupec si nepřál nic jiného. Okamžitě dal poslat do hostince U stříbrné konvice pro cizincův kožený vak a Fa Tang se pustil do příprav. Jedno si však na samém počátku vymínil:

Že ho při práci nikdo nebude rušit a krásná Lin bude v komnatě samotná, nanejvýš se svou komornou Tuti.

Pak přišla noc a setmělo se. Fa Tang před oknem dívčina pokoje rozvinul papírovou stěnu, za ni postavil olejovou lampičku a z vaku vynesl z tenounkých oslíků kůži vystříhané a barvami pomalované loutky.

A stíny loutek, jak je vodil na nitích a bambusových dřívkách, promítaly se na papír a

byly veliké a barevné jako skuteční lidé. Ale mnohem, mnohem krásnější.

Celou noc stínové loutky tančily a hrály veselé hry, že z toho byla komorná Tuti úplně u vytržení. Lin si však dál cinkala zlatými náramky a záhy usnula. Jako jindy.

Druhou noc uspořádal Fa Tang se svými loutkami velikou bitvu. Vše stačil deseti prsty a dvěma rukama! Šavle se blýskaly až do rána - a krásná Lin klidně spala.

Teprve třetí noc, kdy se promítl na papír chrabrý rytíř Žu, aby zápolil s tisícíhlavým drakem a slavně nad ním zvítězil, dívka si konečně všimla. A vítězný rytíř Žu jí pak hodil do pokoje červenou růži.

Ta růže byla opravdová a spadla na zem, kousek od lůžka krásné Lin. Lin vstala, udělala dva kroky a k růži si přivoněla.

Čtvrtou noc už se stínem rytíře Žu dokonce tančila a pátou noc na otázku, zda se chce stát jeho ženou, odpověděla docela srozumitelně:

„Ano.“

Komorná Tuti tu zvěst hned po ránu roznesla.

„Že krásná Lin chodí a mluví, že je vyléčená.“

Kupec Wej byl přešťasten. Nabídl Fa Tangovi deset tisíc jenů, ale loutkář je odmítl. Žádal si odměnou bílou ruku krásné Lin.

S tím ovšem kupec vůbec nepočítal. Už dávno vyhlédl své dceři nejbohatšího ženicha z Tu-tchei, dědice obchodu na náměstí.

Fa Tang, podivný cizinec, jen pokrčil rameny, nechal peníze ležet a odešel se svými loutkami zpátky do pouště.

Záhy potom se chystala slavná svatba.

V předvečer té svatby se však ozval za oknem nevěstiny komnaty hlas rytíře Žu. A vábil ji do zahrady, a vábil ji ulicemi města Tu-tchei, a vábil jí až za hradby. Tam se její stopa nadobro ztratila.

Víc už o ní nevěděla ani komorná Tuti...

A kupec Wej až do smrti hledal na všech mapách světa provincii Ni. Nikdy ji však nenašel...

Jen poutníci a lidé světaznalí, kteří se do města Tu-tchei dostali jen čirou náhodou, viděli prý kdysi kdesi stínové divadlo loutek, kde hrála na píšťalu a na bubínek velice krásná dívka jménem Lin.

Hana Doskočilová: Pohádky pro děti, pro mámy a pro táty, Albatros, Praha 1987

VŠIMLI JSME SI

DÍLNÝ F. OPLATKA

PŘÍMO Z VÝHNĚ

„Dneska budeme tlustý“, pravil Chropáček. Řekl to však při společném odchodu na večeri, takže nebylo jasné, zda se jeho slova týkají postav redaktorů nebo podoby připravovaného čísla Deníku.

Břucháček zaznamenal na dílně pro děti ze souborů samé nadšení a chuť do aktivit. Důkazem toho je i výrok jedné účastnice: „Doufám, že nakonec budeme muset objevovat Krakonoše.“

Dnes končila přehlídka recitátorů a více než kdy jindy zněla slova chvály. Chválili se recitátory, lektory, porotci... I my v redakci jsme podlehlí všeobecně pozitivní atmosféře a začali jsme se častovat pochvalami. Akce se zatvrzele odmítal zúčastnit pouze Hrocháček. Sabotér jeden!

Nejmenovaný porotce prý doporučoval vedoucímu souboru, který na celostátní přehlídku nepostoupil, protože jeho členové mají velké potíže s vyjadřováním a výslovností, nastudovat obdobné představení jako byl Némý film. „Je to pro ně jistě nejschůdnější řešení!“ řekl.

DNEŠNÍ PROGRAM

PONDĚLÍ – 17. 6. 2007

8.30 - 12.00	dílny pro děti ze souborů
8.30 - 12.30	semináře pro dospělé
14.00 - 16.00	3. blok vystoupení souborů skupina A
14.00	kino kino Bleděmodrý Petr , Moje pětka, ZUŠ Jaroměř O Honzoj , Někdo, ZUŠ Jaroměř
15.10	Trdýlko Trdýlko Z deníku Josefa K., žáka II.B , Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště Stínové divadlo pro krásnou Lin , ZUŠ Veselí nad Moravou skupina B
14.00	Trdýlko Trdýlko Z deníku Josefa K., žáka II.B , Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště Stínové divadlo pro krásnou Lin , ZUŠ Veselí nad Moravou
15.10	kino kino Bleděmodrý Petr , Moje pětka, ZUŠ Jaroměř O Honzoj , Někdo, ZUŠ Jaroměř
16.15 - 17.15	diskusní kluby seminaristů
16.15 - 18.15	dětský diskusní klub pro děti ze souborů vystupujících ve 3. bloku
16.45 - 17.30	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících v 3. bloku
18.00 - 19.30	seminář k inscenacím 3. bloku
19.30 - 21.30	večerní program pro děti ze souborů
20.30 - 21.30	doplňkový program
	Dramatická výchova ve Francii , historie, principy a souvislosti se současným divadlem, setkání s Christiane Pageovou, pedagogem dramatické hry Université d'Artois, Arras, Francie

MILÁ THALI!

Slyšela jsem, jak je to v Trutnově fajnový, jaká je tu báječná atmosféra a člověk se tu seznámí se spoustou bezva týpků. Tak jsem sem jela, ale tady jsou furt jenom nějaký přiblížený dílny, semináře,

diskuze, představení a kdovíco... Jak se teda mám jako s někým seznámit?

Leontýna, 16 let

Máš naprostou pravdu a letos už s tím mnoho nenaděláme. Připomínka jako je ta tvá však bylo víc, a tak je v plánu otevřít příští rok čistě seznamovací dílnu S.

V jednom představení hraji hlavní roli. Rád bych věděl jestli se i velmi omezenými prostředky dá vyjádřit hluboký vnitřní život mé postavy? Pomůže mi přičíst si Stanislavského? P.S. Představení se jmenuje O krtečkovi

Albert, 23

Samozřejmě! Ale podívej se také do těchto knih: Radovan Lukavský – Být nebo nebýt. Monology o herectví, Jaroslav Vostrý – Předpoklady hereckého projevu, Michail Čechov – O herecké technice. I když nejlepší by bylo zajet do Moskvy, ať to nemáš zprostředkovaně. Vlak ti jede v 18.40 a přestupuješ jen v Praze a Minsku.

deník nejčtenější zpravodajské noviny
...moje noviny

www.krkonosky.denik.cz/ds

BLAŽKOVÁ - DÍL 5. - INVENTARIZACE

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY- ČÍSLO 3.

Redakce: Eva Brhelová, Iva Dvořáková, Lukáš Horáček, Terezie Pecharová, Vojtěch Dvořák, Michal Drtina (foto), Pavel Kocych (sazba, ilustrace, grafická úprava) a Matěj. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka – 18.6. 2007 v 3.10. Vychází 18.6.2007 v 11.00 . Náklad – 350 ks.